

ת"פ 45884/05/11 - מדינת ישראל נגד ראיד מחאג'נה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45884-05-11 מדינת ישראל נ' מחאג'נה

בפני כב' השופט ד"ר אוהד גורדון

בעניין: מדינת ישראל

על-ידי פרקליטות מחוז ירושלים - עו"ד ז' גיאת

נגד

ראיד מחאג'נה

על-ידי ב"כ עוה"ד א' פלדמן, ע' שמעוני ומ'
מוסטפה

הכרעת דין

כתב האישום

1. לנאשם יוחסה עבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז-1977. כפי הנטען, ביום 17.4.11 בסמוך לשעה 15:30 ביקש הנאשם להיכנס לישראל מירדן דרך מעבר אלנבי, יחד עם רעייתו. בשל מעמדו הציבורי הופנו הנאשם ורעייתו לבידוק באגף פנימי ונפרד במעבר. הנאשם שיתף פעולה בהליך בדיקת מזוודותיו וחיפוש גופני שנערך בו.

בשלב מסוים ביקשה שוטרת מרעייתו של הנאשם להתלוות אליה אל מאחורי פרגוד, לצורך חיפוש גופני. אז החל הנאשם לצעוק כי הוא מסרב לחיפוש ברעייתו שכן הדבר פוגע בכבודו ובכבודה. הנאשם נעמד כשרעייתו מאחוריו ומנע מהשוטרת להגיע אליה. מפקד המעבר, שנכח במקום, הסביר לנאשם שמדובר בהליך חוקי, הודיעו כי הוא מפריע לשוטרים ומפר את הסדר וביקשו להירגע ולצאת מחדר הבדיקה. הנאשם עמד במריו ואמר לרעייתו לצאת מהחדר ולסרב לחיפוש. זאת, הגם שהובהר לו שהחיפוש ייערך במקום סגור ובידי אישה. אז הוזמנו למקום שני שוטרים שהוציאו את הנאשם בכוח מן החדר, הבהירו לו כי הוא מפריע להם בעבודתם וביקשו ממנו להמתין בישיבה במסדרון האגף, סמוך לדלת הכניסה לחדר הבידוק. לאחר ויכוח קולני התיישב הנאשם על הספסל, כששני השוטרים עומדים בסמוך לו וגבם אל הדלת. הנאשם ישב על הספסל כשתי דקות ואז קם במפתיע וניסה להיכנס אל החדר בכוח, תוך שהדף בידי את השוטרים ובעט בדלת החדר. הבעיטה פגעה גם ברכו של אחד השוטרים וגרמה לו לחבלה קלה. השוטרים תפסו את הנאשם, הרחיקו אותו מהדלת והושיבוהו על הספסל. כעבור זמן קצר קם הנאשם ממקומו, נעמד מול השוטרים

עמוד 1

ודחפם לעבר הדלת בגופו. השוטרים דחפו בכח את הנאשם לאחור והושיבוהו על הספסל.

גדר המחלוקת

2. היות שהעבירה הנדונה נוגעת להפרעה לשוטר, אין מחלוקת כי מעשי הנאשם עד לשלב בו הגיעו השוטרים לאירוע אינם מהווים עבירה. ההגנה סבורה, כי גם מעשיו אל מול השוטרים אינם עבירה.
3. ב"כ הנאשם אישר בסיכומיו, כי החיפוש שבוצע ברעייתו של הנאשם היה "תקין וראוי" (פ/84 ש' 30), אך טען שבשל אי הבנה האמין הנאשם כי בחדר הבידוק התבצע "אירוע שיש בו פגיעה בכבודה של אשתו" וכולל כוונה להפשיטה מבגדיה ולחפש עליה (פ/83 ש' 29 - פ/84 ש' 18). עוד סבר הנאשם שקודם לכן בוצע ברעייתו חיפוש ראשון ללא תקלות, דבר שהעצים את התנגדותו לביצוע חיפוש נוסף. רגישותו לפרובוקציה התחדדה בשל רקעו התרבותי ובשל מערכת היחסים בינו לבין השב"כ והעובדה שנערכו לקראת הגעתו למחסום (פ/85-86).
4. מנקודת מוצא זו נגזרים טיעונים השונים של ההגנה. נטען כי עומדת לנאשם הגנה של טעות במצב הדברים, בשל טעותו לסבור שמתבצע בחדר הבידוק "איזשהו מעשה של פרובוקציה, לא ראוי, אני מסכים שהדברים לא היו כך" (פ/85 ש' 14-15). על רקע זה פעל כפי שפעל, כאשר כוונתו בבעיטה בדלת הייתה לגונן על כבוד רעייתו ולא להפריע לשוטרים.
5. טענה מקבילה היא כי לדידו של הנאשם, שסבר שהשוטרת מבקשת להפשיט את רעייתו, השוטרת חרגה מתפקידה דבר שמאיים את העבירה של הפרעה לשוטר. עוד נטען כי הבעיטה בדלת הייתה התפרצות של אדם חרד, ולא השפיעה על החיפוש שהתנהל בחדר כך שאינה עולה כדי הפרעה לשוטר (פ/84-85).
6. לבסוף נטען להגנת זוטי הדברים. לפי טיעון זה, מעשי הנאשם לא הפריעו בפועל לשוטרים, התנהגותו היא כזו שניתן להזדהות עמה וההליך הוא ניסיון להתעמר בנאשם (פ/86).
7. יצוין כי הסנגור העלה תחילה את סוגיית סמכותם של שוטרים לבצע חיפוש על הגוף במעבר אלנבי, אך לאחר שהוצגה חוות דעת (ת/10) וב"כ המאשימה הפנה לדברי חקיקה שונים בנושא, לא הוסיפה ההגנה לטעון במישור זה (פ/83 ש' 25-27, פ/86 ש' 15-16).

הראיות

8. תיעוד וידאו של חלק נכבד מן ההתרחשות צולם בידי שוטר בשם מנשה קצב אשר נקרא לזירת האירוע יחד עם שוטרים נוספים. השוטרים הגיעו בעיצומו של האירוע כך שהתיעוד לא כולל התרחשויות שקדמו לו.
- בפתח הסרטון (ת/1) נראה הנאשם כשהוא נמצא בתוך חדר הבידוק, ורעייתו עומדת מאחוריו. הנאשם ניצב כשזרועותיו שלובות על חזהו, מול שוטרים. השוטר דוד רביבו (להלן: "רביבו") נמצא לידו ומסביר לו כי הוא מפריע לעבודת השוטרים ו"מי שמחפש זה אישה על אישה". הנאשם משיב "בתנאי שתשמור על הדת שלה". רביבו מבקש מהנאשם להתלוות אליו החוצה, והנאשם מניד בראשו לשלילה. רביבו מסביר שיאלץ להוציאו בכח והנאשם "בבקשה". תוך כדי הוצאתו מן החדר בידי השוטרים פונה הנאשם לאשתו בערבית ואומר לה "אל תתני לו שום אפשרות" והיא משיבה "לא אתן לו" (יצוין כי פענוח אמירות אלה נעשה בסיוע מתורגמן בית המשפט). אז מובל הנאשם למסדרון הנמצא מחוץ

לדלת חדר הבידוק, בליווי השוטרים שמעון בוחבוט ומאיר משלי, כאשר השוטר רביבו נראה אף הוא לפרקים. השוטרים מורים לנאשם לשבת, הוא מתיישב על ספסל ומתווכח עמסתוך שהוא מלין על הפגיעה בכבודו והשוטרים חוזרים ואומרים לו כי הוא מפריע לעבודתם. הנאשם משיב שאינו מפריע ו"זה הדת שלי". במהלך הוויכוח אומר השוטר משלי לנאשם "דת זה בנפרד וחוק זה בנפרד" והנאשם משיב "דת זה על הראש של החוק. אתה לא תהרוס הדת שלי". השוטר רביבו אומר לנאשם "אף אחד לא יפגע בכבוד לא שלך ולא של אשתך" (מונה 1:10 לת/1).

מאותו שלב נראה הנאשם ממתין בישיבה במסדרון ליד דלת החדר הסגורה, ושלושת השוטרים הנזכרים לעיל עומדים לפניו וחוצצים בינו לבין חדר הבידוק. לעיתים נכנסים אנשים שונים לחדר או יוצאים ממנו, ובכלל זה איש שב"כ המכונה "יריב" (מונה 2:45). בשלב מסוים נשמע השוטר רביבו מורה לשני השוטרים האחרים "שאף אחד לא יכנס עד שהנשים יוצאות החוצה" ונראה יוצא מן התמונה (מונה 3:03). הנאשם נראה מזיז עצמו על גבי הספסל עליו הוא יושב, למיקום קרוב לדלת וניכר כי הוא דרוך מאוד וקשוב למתרחש בחדר, בעוד שמשלי ובוחבוט עומדים בגבם לדלת הסגורה ופניהם לנאשם. משתרר שקט למשך מספר שניות.

במונה 3:58 נשמע קול נשי חלש בוקע מן החדר מבעד לדלת הסגורה. הנאשם מתרומם לעמידה ומתקדם לעבר הדלת. השוטרים משלי ובוחבוט אחזים בו, אך הוא בועט בעצמה בדלת. השוטרים דוחקים אותו אחורה ומושיבים אותו על הכסא תוך שהוא צועק "אתם פושעים". אז חוזר לתמונה השוטר רביבו ונראים אנשים שונים לרבות "יריב", שחלקם יוצאים מהחדר או נכנסים אליו תוך פתיחה וסגירה של הדלת. הנאשם מתווכח עם השוטרים וטוען שלא תקף אותם אלא בעט בדלת. השוטרים מבקשים ממנו לא להפריע והוא טוען שאינו מפריע "תעשה מה שאתה רוצה, אל תפגע בכבוד שלי" וצועק על השוטרים שהם "הורסים" את כבודו ולא מתנהגים כבני אדם אלא ככנופיה "עבודה שחורה, מלוכלכת, אכזרית" (מונה 4:46). הוויכוח הקולני בין הנאשם לשוטרים ממשיך, כאשר הם חוזרים על כך שהוא מפריע לעבודתם והוא משיב "אני לא מפריע לכם, אני מפריע לעוול שלכם... שהוא מלוכלך. אין לכם עבודה כאן. כאן אתם משתמשים בכח" (5:14).

החל ממונה 5:45 נראה הנאשם קם מכסאו למרות שמשלי ובוחבוט ניצבים צמוד אליו, מתרים בו ומבקשים ממנו לשבת. הנאשם נותר לעמוד וצועק "אני לא מפריע, אני עומד, אני רק רוצה לדעת איפה האשה שלי". זאת, תוך שהוא מתקדם לעבר הדלת (הפתוחה באותו שלב) כשידיו מאחורי גבו, ודוחף באמצעות רגלו השמאלית את השוטר משלי הניצב לפניו ואשר נסוג קמעא לאחור. הנאשם ממשיך לנסות ולנוע קדימה כשידיו מאחורי גבו תוך מגע עם השוטרים הצמודים אליו וניסיון לדחוק אותם לאחור, עד שהשוטר בוחבוט דוחפו באמצעות ידו ואומר לו "די" ומשלי אומר לו "אתה מכתוב לנו מה לעשות" (מונה 5:59).

ממשיך ויכוח קולני. במונה 6:24 נפתחת דלת חדר הבידוק, כשהפעם נראה הפרגוד פתוח ורעייתו של הנאשם יוצאת בצעקות וצועדת במסדרון, ואחריה השוטרתירושלמי שאומרת "יאללה". הנאשם מתיישב. השוטר רביבו שואל את הנאשם אם נרגע והוא משיב בשלילה "פצועים מהעוול שלכם, מהאכזריות שלכם" (מונה 7:05). בהמשך הסרטון נותר הנאשם ישוב במסדרון ואנשים שונים חולפים בו ונכנסים ויוצאים מחדר הבידוק.

9. חשיבותו של הסרטון רבה. כפי שאפרט בהמשך, נקודת המבט הרלבנטית לבחינת האישום היא זו של הנאשם, שבחלק נכבד של האירוע נמצא במסדרון, ולא דווקא של האנשים הנמצאים בתוך חדר הבידוק. הסרטון מספק נקודת מבט זו, שכן הוא עוקב אחר הנאשם.

עם זאת, כאמור הסרטון לא מתעד את האירוע כולו, אלא רק מנקודת הזמן בה הגיעו לזירה השוטרים. קדמו לכך

התרחשויות שבין הנאשם ורעייתו לבין אנשי השב"כ. בנוסף, היות שמיד עם תחילתו נראה ויכוח בין הנאשם לשוטרים, ישנה אפשרות כי השוטרים הגיעו פרק זמן קצר לפני תחילת ההסרטה. מכאן ההיזקקות ליתר הראיות שהוצגו בהליך:

10. נקודת מבט מקבילה לזו הנראית בסרטון הובאה בעדויותיהם של השוטרים הנראים בסרטון. השוטר **דוד רבינו**, שבמועד הרלבנטי פיקד על מעבר אלנבי, העיד כי לקראת הגעתו של הנאשם למעבר ובשל חשש מהפרות סדר התבצעה הערכות שכללה תגבור בכוח אדם והערכות לתיעוד וידאו הנעשית במקרים שכאלה. בשלב מסוים קיבל רבינו קריאה טלפונית לפיה "יש בעיות במשרדים של השב"כ" עם רעיית הנאשם "שהם לא מאפשרים לבצע את החיפוש". רבינו ושוטרים נוספים הגיעו לאגף השב"כ שם פגשו בנאשם כשהוא ניצב לפני אשתו ומונע את החיפוש. הנאשם התווכח עם רבינו והתנגד "שיעשו חיפוש על אשתו", הגם שרבינו הבהיר לו שהחיפוש יערך בידי אישה. לאחר מספר התראות הוציאו אותו השוטרים מהחדר. רבינו תאר את המשך ההתרחשות כמופיע בסרטון ת/1. הוא הכחיש כי הוטמן "פח" לנאשם והדגיש כי השוטרים נהגו באיפוק. עוד שלל כי ידע שלפני הגעתו לאירוע בוצע חיפוש ברעיית הנאשם, או כי הייתה כוונה לבצע חיפוש בבגדיה התחתונים (פ/12-11). רבינו הוסיף והסביר כי החיפוש נערך מאחורי פרגוד, שהעוברים לצדו לא יכולים לראות מה מתרחש מאחוריו, וכי לחדר הבידוק יציאות וכניסות נוספות על זו הנראית בסרטון. רבינו התבקש לצפות בסרט ולחוות דעתו על המתרחש. במסגרת זו נשאל מה לדעתו "הקפיץ" את הנאשם לבעוט בדלת, והשיב "חוסר הנוחות שלו להיות בחוץ ואשתו בפנים".

11. דברים דומים מסר השוטר **שמעון בוחבוט**. הוא סיפר כי השוטרים קיבלו הנחיה לנהוג איפוק (הודעתו ת/6 ש' 5, עדותו פ/26). בהודעתו תארכי עם הגיעו לחדר הבידוק ראה את הנאשם ניצב לפני רעייתו ו"הוא צועק ואומר בשום פנים ואופן לא תגעו באשתי ומוכן שיעשו רק חיפוש על הגוף ולא יורידו ממנה אפילו בגד אחד" (ת/6, ש' 13-14). בעדותו בבית המשפט סיפר כי "הוא התנגד שיפשיטו אותה או משהו" (פ/27 ש' 6). עוד סיפר כי רבינו חזר והבהיר לנאשם שנדרש לבצע חיפוש על רעייתו אך הנאשם סירב עד שהשוטרים נאלצו להוציא אותו מחדר הבידוק. בשהותו במסדרון הנאשם "לא הפסיק לדבר ואילו אני ומאיר משלי עמדנו והפרדנו בינו לבין החדר בו בוצע החיפוש על אשתו כשדלת החדר סגורה... ואז ראיד סלאח קם בפתאומיות דחף אותי ואת מאיר משלי לכיוון הדלת ואז הוא בעט בעוצמה חזקה בעיטה שפגעה לי בשוק השמאלי ברגל ומשם המשיכה הבעיטה לכיוון הדלת" (ת/6 ש' 20-23). השוטר בוחבוט הוסיף שכאשר הוא עורך חיפוש על גבר שמוריד את בגדיו, גם מאחורי פרגוד, הוא משתדל למנוע כניסת אנשים לחדר (פ/29 ש' 32-34).

12. גם השוטר **מאיר משלי** תאר את הקריאה לאגף השב"כ, שם נתקל בנאשם שהתנגד לחיפוש על אשתו. משלי לא ידע באיזה סוג חיפוש דובר אך אישר שהנאשם צעק "לא תגעו באשתי ואף אחד לא ירים לה את הבגדים" (פ/32-33), ושהתנגד להורדת בגדים (פ/34 ש' 14). משלי ניצב עם בוחבוט במסדרון בזמן שנערך החיפוש על רעיית הנאשם, וציין כי מטרת נוכחות השוטרים הייתה למנוע מהנאשם לסכל את החיפוש (פ/34 ש' 6). הוא תאר כי הנאשם "שמע כל מיני דיבורים, כנראה לא יודע, את הקול שלה, לא יודע, גם לא מצא חן בעיניו, קם וניסה לתת מכה בדלת וניסה להכנס, ולא היה נעים, הוא דחף אותנו..." (פ/33 ש' 12-14).

13. עדויותיהם של השוטרים רבינו, משלי ובוחבוט אמינות עלי. דבריהם מתיישבים זה עם זה. והתיאור המפורט שמסרו הוצג בצורה עניינית וכנה, והולם את הנראה בסרטון הווידאו. השוטרים משלי ובוחבוט אישרו פרט נוח לנאשם, לפיו הבינו שהנאשם מתנגד להורדת בגדים מרעייתו. לא הוצג נימוק לפקפק בדבריהם, ואיני מוצא לעשות כן.

אציין כי איני מוצא להתייחס לטענתו של בוחבוט לפיה בעיטת הנאשם פגעה ברגלו. המאשימה לא עמדה בסיכומיה על הטענה. היא אינה נדרשת להכרעה לצורך האישום, ולא הוצג אישום נפרד שעניינו בתקיפת שוטר. בנוסף, בסרטון לא

ניתן להבחין בפגיעה שכזו או ברתיעה של השוטר, הצפויה עם קבלת בעיטה. הדבר אינו שולל את הטענה, שכן אפשר שדובר בפגיעה קלה יחסית כחלק ממהלך הבעיטה לעבר הדלת (כך גם העיד השוטר בוחבוט בפ/30). ועם זאת, הטענה לא בוססה במידה הדרושה להליך פלילי.

14. השוטרת **עינת ירושלמי** הגיעה לאירוע עם כוח המשטרה, והתבקשה לבצע חיפוש על רעיית הנאשם. זה בוצע, כך רשמה בדו"ח הפעולה ת/5, ללא התנגדות מצד גב' מחאג'נה ולא נתפס דבר.

בעדותה בפני ניכר כי פרטי האירוע פרחו מזכרונה של השוטרת "זה קרה לפני שנתיים. יש לי אירועים כל שני וחמישי" (פ/25 ש' 15). בכלל זה לא זכרה כלל שהאירוע לווה בוויכוחים וצעקות עם הנאשם, לא ידעה לומר מתי הגיעה לחדר הבידוק, מי ביקש ממנה לערוך את החיפוש, האם ביצעה אותו לפני שהנאשם הוצא מהחדר או לפני כן, או אילו בגדים פשטה רעייתו של הנאשם במהלך החיפוש. השוטרת סברה עוד שהחיפוש ברעיית הנאשם בוצע בחדר אחר שאינו חדר הבידוק, הגם שכל יתר העדים טענו אחרת.

על רקע זה, לדברי השוטרת תרומה מוגבלת. היא ידעה לומר כי התבקשה לערוך חיפוש על "מישהי" וכך עשתה (פ/20 ש' 19-21), כי נכחה בעת החיפוש "בחורה שלא קשורה אלי ולמשטרה מהביקורת" (פ/21 ש' 5 וש' 24), וכי לא התבקשה לערוך חיפוש הכולל הפשטה ולא אמרה לרעייתו של הנאשם להוריד את בגדיה (שם, ש' 15-17, פ/22 ש' 15, פ/24). השוטרת הדגישה שלו הייתה מתבקשת לערוך חיפוש בהפשטה, הייתה מציינת זאת בדו"ח הפעולה (פ/25 ש' 1). טענה זו מתיישבת עם דבריהם של עדי התביעה הנוספים שנכחו במקום.

15. בעקבות ישיבת ההוכחות הראשונה, איתרה המאשימה אנשי שב"כ שנכחו באירוע. עדויותיהם שופכות אור על ההתרחשות שקדמה להגעת השוטרים.

רכז שב"כ המכונה "יריב" היה אחראי על מתחם השב"כ במעבר אלנבי. בעדותו תיאר כי חיפושים גופניים מבוצעים במקום מאחורי פרגוד, כשמבצע החיפוש מוודא שאחרים לא נכנסים. החיפוש הסטנדרטי אינו כולל הפשטה של הבגדים (פ/37 ש' 15-17 וש' 28-29). עוד סיפר שכאשר הגיע הנאשם למקום, על בסיס מידע שהתקבל, בוצע חיפוש בחפציו ועל גופו ללא הורדת בגדים (פ/37 ש' 11). אז "הודענו לו שאנחנו צריכים לבצע חיפוש גופני גם על אשתו והוא התנגד לכך, ואמר שהוא לא מוכן שיחפשו על אשתו, אמרתי לו שמבחינה חוקית צריך לחפש גם על אשתו וזה יתבצע על ידי בחורה במתחם סגור כך שלא תהיה בעיה של צנעת הפרט, הוא עמד על התנגדותו, הבהרתי לו שאם לא יסכים נקרא לכח משטרה ויפעיל סמכותו לבצע חיפוש גופני. הנאשם אמר שזה לא מעניין אותו, ושהוא לא מוכן. קראנו לכח שיטור שהגיע, ומאותו רגע כח השיטור קיבל את הפיקוד על הסיפור והוא דאג לבצע חיפוש גופני על אשתו של הנאשם באמצעות שוטרת" (פ/36-37). "יריב" העיד שהורה למשטרה לבצע חיפוש "רגיל" שאינו כולל הפשטה, שלא נדרשה באותו שלב (פ/38 ש' 22, פ/46 ש' 3). לטענתו הנאשם התנגד לעצם הרעיון של ביצוע חיפוש על גוף רעייתו ו"טען שאצלם לא מבצעים חיפושים על נשים" (פ/38 ש' 9-3). ההתנגדות הייתה עיקשת, והצריכה הוצאתו בכוח מן החדר (פ/38, פ/40 ש' 3). "יריב" שלל כי לפני שהגיע כוח המשטרה בוצע חיפוש על גופה של רעיית הנאשם, והסביר שלו כך היו פני הדברים לא היה צורך לקרוא לכוח השיטור (שם, ש' 19-20, פ/39 ש' 6). הוא אישר כי מלכתחילה אמור היה החיפוש להתבצע בידי עובדת שב"כ (פ/40).

16. עובדת זו, **המכונה "עדי"**, הובאה אף היא לעדות לבקשת ההגנה. תרשומת ראיון עמה הוגשה במקום חקירה ראשית (ת/9). במסגרתה סיפרה כי אינה דוברת ערבית על בוריה, אך היא מבינה ערבית ברמה בסיסית וכך מתקשרת עם נבדקים. החיפושים שערכה במעבר אלנבי היו אחידים, נערכו מעבר לפרגוד כשבצדו השני ניצב

מאבטח למתן מענה בעת חירום, ולא כללו דרישה להסרת בגדים מעבר לרעלה וגלביה "אף פעם לא דרשתי מאשה להתפשט לגמרי או להתפשט לרמה של בגדים תחתונים". במקרה הנדון ביצעה "עדי" חיפוש גופניים בשתי נשים נוספות שהגיעו עם הנאשם ורעייתו למעבר הגבול (בחקירתה החוזרת הסתייגה ואמרה שהיא זוכרת אישה אחת בוודאות - פ/81), מבלי שהתעורר קושי כלשהו.

"עדי" נקראה לחפש על רעיית הנאשם, וחזתה בוויכוח בין הנאשם ל"יריב" ש"אמר לנאשם מספר פעמים, שזה חיפוש של אשה על אשה, ללא נוכחות גברים, ושלא תהיה הפשטה. זוכרת שיריב חזר על זה כמו מנטרה". "עדי" נכנסה עם רעיית הנאשם מעבר לפרגוד, וזו החלה מיד לצעוק ולקלל. הנאשם הורה לה לצאת והיא צייתה "כך שהחיפוש כלל לא החל. אשתו של הנאשם לא הסירה מעליה אף בגד". יריב הזמין שוטרים שהגיעו והתחילו לצלם. לאחר הוצאת הנאשם מהחדר שהתה "עדי" מעברו האחד של הפרגוד ולא ראתה מה מתרחש בעברו האחר בו שהו שוטרת ורעיית הנאשם אשר קיללה והתמרמרה. למעט הבעיטה בדלת לא זכרה "עדי" התרחשויות חריגות. היא זכרה כי בתום החיפוש דיווחה השוטרת שזה בוצע והסתיים ללא ממצאים חריגים.

בחקירתה הנגדית עמדה "עדי" על גרסתה. היא ציינה שהסבירה לרעיית הנאשם כי תעבור חיפוש. כשנשאלה האם "כשאת מסמנת על הגלימה את משתמשת במילה לפשוט" השיבה בחיוב (פ/75 ש' 27). ועם זאת טענה כי לגבי רעיית הנאשם ביקשה ממנה להוריד "את החיג'אב בלבד, מעבר לזה לא היתה התקדמות" (פ/76 ש' 6). כשנשאלה כיצד יכלה רעיית הנאשם לדעת שמדובר רק בגלימה ולא בבגדים מתחתיה, השיבה "במידה ומורידים מעבר לכך אני עוצרת, ועד עכשיו לא היתה לי שום חוסר הבנה בחיפוש גופני". אם רעיית הנאשם לא הבינה את דבריה, "יריב" הסביר "שוב ושוב, גם לנאשם בנוכחותה, שלא תבוצע הפשטה" (פ/75 ש' 29-34). בשלב מסוים בעדותה, התבקשה "עדי" לומר בערבית "אני עומדת לבצע בך חיפוש", וכשעשתה כן הסתייגה ההגנה בטענה שהתרגום אינו נכון והטיחה בה כי עליה לשלוט בערבית. בתגובה השיבה "יריב הסביר בדיוק מה כוונתנו" (פ/76 ש' 17). "עדי" לא שללה כי אנשים נכנסו ויצאו מן החדר בזמן שהפרגוד היה סגור, הגם שהבהירה כי בחדר הנדון "אין תנועה חופשית של אנשים. ישנה דלת והתנועה בשליטה. אנחנו שולטים על מי עובר ומי נכנס" (פ/77 ש' 9) וכי עם סגירת הפרגוד לא ניתן לראות את המתרחש באזור החיפוש (פ/80 ש' 18).

17. עדויותיהם של "יריב" ו"עדי" הוצגו בצורה עניינית, מפורטת וכנה. התרשמתי כי מדובר באנשי מקצוע מנוסים, שאין להם עניין לטפול אשם על הנאשם או להפריז בתיאוריהם. אני מוצא, לכן, להיסמך על תיאוריהם העובדתיים.

ההגנה טענה כי קיימת סתירה בין דבריה של "עדי", שטענה כי "יריב" אמר לנאשם שהחיפוש ברעייתו לא יכלול הפשטה, לבין דברי "יריב". לא ניתן לקבל טענה זו. יריב לא מסר דברים הסותרים את תיאוריה של "עדי". הוא לא התייחס בדבריו לשאלה האם עסק בדבריו לנאשם לשאלת ההפשטה. עוד ציין כי בהמשך ביקש מכוח המשטרה לערוך חיפוש "רגיל" ללא הפשטה, דבר המתיישב עם טענת "עדי" שגם קודם להגעת השוטרים דובר בחיפוש שכזה. זאת ועוד, אף הנאשם ורעייתו טוענים שבשיח עם "יריב" שקדם להגעת השוטרים עלתה סוגיה של הפשטה מבגדים - הגם שלטענתם הייתה דרישה להפשטה. מכאן, שגם לדידם יריב התייחס בדבריו לנאשם לסוגיית ההפשטה, כך שלא ניתן לראות בהעדר התייחסותו לכך בעדותו משום הוכחה לכך שהנושא לא עלה בוויכוח בינו לבין הנאשם. על רקע כל אלה יש לקבל גם את טענתה של "עדי" בדבר הדברים אותם אמר "יריב" לנאשם.

18. **הנאשם** סיפר בעדותו שהגיע למעבר אלנבי ממכה, באוטובוס ובו כחמישים אנשים. בתום בדיקת הבטחון הרגילה התבקש לסור הצידה, שם נערך חיפוש במזוודתו ובהמשך "יריב" ביקש לערוך עליו חיפוש גופני, וזה בוצע בתוך חדר "בדקו אותי מעל הבגדים, כמה דקות... גמרו את הבדיקה שלי ויצאתי". אז נמסר לו ש"רוצים לבדוק את האשה

שלך", הוא הסכים, ורעייתו נכנסה לחדר הבידוק שם בוצע עליה חיפוש. לאחר כחמש דקות שמע אותה צועקת ואז פתח את הדלת ונכנס לחדר בו שהתה רעייתו עם פקידה משב"כ. "שאלתי מה קורה" ורעייתו אמרה לו שהפקידה בדקה אותה מעל הבגדים עם מגנומטר ו"היא רוצה לפשוט את הבגדים שלי לבדוק אותי. אמרתי לה אנחנו לא נסכים ולעולם לא נסכים". "יריב" הגיע, ובנוכחות הפקידה הנזכרת לעיל "אמרתי לו... אם אתם רוצים לחפש מעל הבגדים אנחנו לא מתנגדים אבל לפשוט את הבגדים לא נסכים, זה מנוגד לדת ולכבוד שלנו". לאחר ויכוח נכנסו שלושה שוטרים, ואז החל צילום הסרטון. גם עם השוטרים המשיך הנאשם להתווכח "אם אני מסכים חיפוש שיפשוט את הבגדים אני לא מסכים, חיפוש רגיל אין לי בעיה... ואני הדגשתי כמה פעמים, אין לי בעיה שיהיה חיפוש מעל הבגדים" (פ/48-49). הנאשם התעקש להישאר עם רעייתו, שאז הוציאוהו השוטרים בכוח תוך שהנחה את רעייתו לסרב להפשטת בגדים (פ/50, פ/56 ש' 1). בעודו ממתין במסדרון "ישבתי על הספסל, ישבתי שם, ומה שהדאיג אותי מאוד, אני עכשיו יודע שהאשה שלי בחדר ונשאר חלק מהשב"כ שם, נשארה השוטרת, נשארת אשת השב"כ ואני מחוץ לחדר, הדלת סגורה...". הנאשם ראה אנשים נכנסים לחדר ויוצאים ממנו, והטה אוזן למתרחש. אז שמע הנאשם מבעד לדלת הסגורה את רעייתו צועקת, הגם שלא שמע מה צעקה "אני הבנתי שמי שבחדר, אני לא יודע מי, פשוט את הבגדים שלה ולכן היא צעקה. אז אני קמתי, מתרגז, ובעטתי בדלת לפתוח את הדלת, בגלל השוטרים לקחו את הידיים שלי, אז אני בעטתי ברגל בדלת, לפתוח את הדלת, והחזירו אותי עוד פעם" (פ/50). הנאשם הכחיש שבעט ברגלו של שוטר וסיפר, כי בעט בדלת משום שרצה "לפתוח את הדלת ולברר מה היה" (שם, ש' 29). בדיעבד סיפרה לו רעייתו כי נערך עליה חיפוש שלא כלל הורדת בגדים (שם, ש' 33).

19. בחקירתו הנגדית הבהיר הנאשם, כי סבר שהחיפוש ברעייתו פוגע בכבודו גם כשהוא מבוצע בידי אישה, שכן "כאשר בן אדם אומר לך שהם רוצים לבדוק את האשה שלך ורוצים לפשוט את הבגדים שלה, זה מספיק... אצלנו אסור לפשוט את בגדי האשה". כשנשאל האם במדינות מוסלמיות לא מבוצע חיפוש על גוף אישה גם כשיש נגדה חשד המצריך זאת, לא ידע להשיב (פ/53 ש' 16-34). הוא הכחיש שהתנגד לעצם החיפוש ברעייתו (פ/54 ש' 8) ולא ידע להסביר מדוע יבקשו לחפש ברעייתו תוך הפשטתה, לאחר שהחיפוש על גופו שלו בוצע מעל הבגדים (שם, ש' 14). עוד אישר שבסופו של דבר לא בוצע על רעייתו חיפוש בהפשטה, ולא ידע להסביר זאת (פ/56 ש' 31-57/פ' 9). הנאשם חזר וטען שבוצעו ברעייתו שני חיפושים, וכי במהלך החיפוש הראשון עת המתין במסדרון שמע צעקה ואז פתח את הדלת הסגורה ונכנס (פ/54 ש' 19-32). כשנשאל כמה פעמים התריעו בפניו השוטרים שהוא מפריע לעבודתם, התחמק "לא ספרתי". יצוין שהדבר נראה בבירור בסרטון הוידאו ת/1, עת חוזרים השוטרים ומודיעים לנאשם שהוא מפריע. בהקשר זה טען הנאשם "אני הפרעתי לעוול שלהם, הפרעתי לאסון שנפל עלי, הפרעתי להתנהגות הבלתי אנושית שלהם. אני מודה שהפרעתי להם בתחום הזה" (פ/57 ש' 15-16).

20. גרסה דומה הועלתה בידי הנאשם בחקירת המשטרה, בהודעתו מיום 17.4.11 ת/3. גם כאן טען שבמהלך החיפוש הראשון ברעייתו, לאחר ששמע אותה "צורחת" (ש' 32), נכנס לחדר ורעייתו אמרה לו שאשת השב"כ דורשת להוריד את בגדיה. אז התנהל ויכוח במסגרתו דרש ממנו איש בטחון גבוה ובלונדיני (ככל הנראה "יריב" - א.ג.) "או שתסכים ותוריד את בגדיה או שנביא משטרה ותוריד את בגדיה בכח" (ש' 35). הנאשם הסכים לחיפוש ובתנאי שלא יכלול הורדת בגדים (ש' 36-37). עם הגעת השוטרים חזר על עמדתו, ואלה "אמרו לעובדת עם השוטרת שיבצעו את החיפוש עם הורדת בגדיה" ובהמשך הוציאו את הנאשם מהחדר. אחרי מספר שניות שמע את רעייתו צועקת שאז בעט בדלת (ש' 55-56). אחד השוטרים אמר לנאשם שהוא מכשיל את עבודת המשטרה, ואז השיב שזכותו להגן על כבודו "אמר לי אבל יש חוק אמרתי לו שהדת מעל החוק בעניין הזה של כבוד" (ש' 60).

21. **רעייתו של הנאשם, גב' כאמלה מחאג'נה**, הציגה גרסה מקבילה. לפיה, לאחר החיפוש במזוודתם התבקשו היא

ובעלה לעבור בנפרד חיפוש גופני. העדה לא עברה חיפוש גופני קודם לכן. היא נכנסה עם בחורה לחדר "והיא סגרה את הוילון...היא אמרה לי תתפשטי, אמרתי לה מה זה להתפשט, את האמת הבנתי מה שהיא רוצה, אבל אני לא יודעת איך בדיוק לענות" (פ/61). הבחורה שוחחה עמה בעברית. יש לציין שהעדה נזקקה בעדותה לתרגום סימולטני של מתורגמן בית המשפט. לאחר שהורידה בהסכמתה בגדים עליונים (כיסוי ראש, כיסוי פנים וגלימה) ונבדקה באמצעות "מכונה", התבקשה להוריד גופיה והשיבה שזה אסור. הבחורה ניסתה להוריד בכוח אך העדה צעקה, לבשה במהירות את הבגדים העליונים והסיטה את הפרגוד, שאז נכנס הנאשם לחדר (שם, ש' 1-15, פ/66). התנהל ויכוח בינו לבין 3-4 אנשים שביקשו "לעשות את זה בכוח" אך הנאשם התנגד עד שהוצא מהחדר והעדה נותרה בו עם שוטרת, אשת שב"כ ו-3-4 גברים. העדה נדרשה לחיפוש נוסף והתנגדה. אחת הבחורות תפסה בכתפה וניסתה למשוך אותה בכוח, ואז צעקה העדה. אחרי כן שמעה "רעש בחוץ והיה הקול של השיח וגם היה דפיקות בדלת ואחרי קצת הוציאו אותי" (פ/63). העדה חידדה כי לבסוף לא בוצע בה חיפוש, וכי האלמנט שהפריע לה מלכתחילה "זה להפשיט אישה בכח" וזאת גם אם החיפוש מבוצע בידי אישה אחרת (פ/67-68).

בהודעתה של העדה מיום 17.4.11, נ/8, לא נזכר חיפוש ראשון שעברה. בבית המשפט עמדה על כך שסיפרה על החיפוש הראשון בחקירתה, וטענה שהחוקר לא תרגם עבורה את שנרשם (פ/64, פ/69). החוקר שגבה את עדותה, **ראובן שמיר**, הובא לעדות כעד הזמה, והכחיש את הטענה. החוקר סיפר כי הוא דובר, קורא וכותב ערבית, וכי החקירה התנהלה בערבית ותועדה בעברית. עוד עמד על כך שהקריא ותרגם לעדה את ההודעה.

22. עדויותיהם של הנאשם ורעייתו אינן נקיות מקושי, ולמרות זאת סבורני כי ניתן לקבל את ה"גרעין הקשה" של ההתרחשות העולה מהן, שאינו סותר את מכלול הראיות. אפרט:

עדותה של רעיית הנאשם אופיינה במידה של הפרזה. התרשמתי שמדובר בנטייה להעצים את תיאורי דרישותיהם של המחפשים מן העדה, ואת תיאורי הצלחתה להתנגד לחיפוש.

העדה טענה, למשל, שלאחר הוצאתו של הנאשם מהחדר כלל לא בוצע בה חיפוש בשל התנגדותה. זאת, בעוד ששתי נוכחות אחרות בחדר, "עדי" והשוטרת ירושלמי, אומרות שבוצע חיפוש. הדבר תועד בזמן אמת בידי השוטרת ירושלמי בדו"ח החיפוש שערכה בזמן אמת. הנאשם עצמו ציין, שרעייתו מסרה לו לאחר האירוע שנערך חיפוש "רגיל" שלא כלל הפשטה (פ/50 ש' 33).

דוגמא נוספת לאלמנט הפרזה היא טענת רעייתו של הנאשם לפיה, במהלך ניסיון ראשון של "עדי" לחפש עליה, נכנס הנאשם לחדר הבידוק ומנע זאת. כפי שאראה להלן בעת הדיון בעדות הנאשם, טענת הכניסה לחדר אינה אפשרית. בדומה, התרשמתי כי תיאורי הרעיה לפיהם שתי המחפשות ניסו להכריח אותה בכוח להתפשט הם תוצר של אותה נטייה להעצים את ההתרחשות.

23. ועם זאת, יש בעדות הרעיה אלמנטים התורמים לענייננו. עניינם בשילוב שבין עדותה של רעיית הנאשם לזו של "עדי".

משילוב זה עולה, כי "עדי" שאינה שולטת בשפה הערבית אלא ברמה בסיסית, הנחתה את העדה שאינה שולטת בעברית במהלך ניסיון החיפוש הראשון. ההנחיות בוצעו, כך "עדי", באמצעות הצבעה ומילים בערבית. העדה זכרה הנחיות בעברית וסברה שהבינה אותן אך סיפרה שלא ידעה כיצד להשיב ל"עדי". התמונה המתקבלת היא של שיח המתבצע באמצעות שליטה חלקית בשפה ותנועות ידיים. במצב דברים זה, אין זה בלתי מתקבל על הדעת ש"עדי" התכוונה לדבר

אחד, היינו לחיפוש הכולל רק הסרה של ביגוד עליון (ה"חיג'אב"), בעוד שגב' מחאג'נה פרשה את הנחיותיה באופן אחר, כדרישה להסיר ביגוד נוסף.

אפשרות זו מתחזקת לנוכח תגובותיה של רעיית הנאשם, כעולה מעדותה של "עדי" ומתיעוד הווידאו ת/1 בו היא נראית מאחורי הנאשם בפתח הסרטון, ובהמשכו יוצאת מחדר הבידוק, כשבשני המקרים היא נשמעת צועקת ומתלוננת, ולדברי "עדי" גם מקללת. תגובות חריפות אלה, בשילוב טענת העדה כי היה זה חיפוש גופני ראשון שעברה בחייה, מעידות על הלחץ בו הייתה שרויה בזמן אמת ועל תחושותיה הסובייקטיביות באותה עת. אלה מתיישבות עם האפשרות, לפיה העדה סברה שהיא נדרשת לחיפוש הפוגע בכבודה, הגם שבפועל לא נדרשה לחיפוש שכזה.

נוכח חובת הזהירות הנדרשת בעת בחינתו של אישום בפלילים, אני מוצא להניח לטובת הנאשם את האפשרות האמורה.

24. גם בעדותו של הנאשם פערים. הוא טען, שאשת שב"כ ביצעה ברעייתו חיפוש ראשון, בעודו ממתין במסדרון, וכי לשמע צעקתה של רעייתו פתח את דלת חדר הבידוק והורה לרעייתו שלא להסכים להפשטה. אלא, שמן הראיות עולה כי מדובר בדלת שלא ניתן לפתחה מכיוון המסדרון, ללא מפתח. כך העידו השוטרים משלי ובחבוט, שהוסיפו כי המפתח נמצא אצל אנשי השב"כ במקום (פ/33 ש' 34, פ/29 ש' 28). "יריב" נראה בסרטון משתמש במפתח כדי לפתוח את הדלת (מונה 12:40). מכאן, שהנאשם לא יכול היה לפתוח בעצמו את הדלת.

ועם זאת, לא מדובר בפער שבמהות. גם לדברי "עדי" התרחש ניסיון ראשון לחפש ברעייתו, מאחורי פרגוד, אך זו צעקה וקיללה והנאשם הורה לה לסרב ועל כן לא הושלם הניסיון. בין אם שהה במסדרון כטענתו (הנראית בלתי אמינה בשל טענת פתיחת הדלת), ובין אם שהה בתוך חדר הבידוק מעברו השני של הפרגוד, הנאשם לא יכול היה לראות האם החיפוש ברעייתו הושלם אם לאו. במצב זה, לנוכח כניסת "עדי" עם רעייתו מעבר לפרגוד וצעקתה של הרעיה, האפשרות לפיה טעה לחשוב כי בוצע ברעייתו חיפוש "ראשון" אינה בלתי סבירה. אין באמרתו בנושא זה, אפוא, כדי לפגום במהימנותו.

25. גם שתי טענות נוספות של הנאשם: כי סבר שרעייתו נדרשה לפשוט מבגדיה, וכי סירובו נבע מכך, אינן מופרכות.

כפי שצוין לעיל, ההגנה לא חלקה בסיכומיה על כך שהרעיה לא נדרשה לפשוט מן הבגדים. למרות זאת, ניתן לקבל שהנאשם סבר כי דרישה שכזו הוצגה בידי "עדי", בזמן ניסיון החיפוש שבוצע על ידה.

כאמור, בזמן זה ניצב מעבר לפרגוד ולא ראה מה מתרחש מעברו השני. הסברתי לעיל מדוע יש להניח לזכותו, שרעייתו סברה כי היא נדרשת להסיר מבגדיה. זאת ועוד, מדבריו, מדברי רעייתו ומדברי "עדי" עולה כי הרעיה צעקה ובסמוך לאחר מכן הפסיק הנאשם את החיפוש. טענת הנאשם, כי בתווך שאל את רעייתו מדוע צעקה וזו טענה באזניו שנדרשה להתפשט, הולמת התפתחות זו בדגש על תגובתו. לא הוצגה ראיה לסתור אותה, ויוזכר כי חלק זה של האירוע לא תועד בוידאו.

גם כאן יש להניח אפוא, לזכות הנאשם, כי רעייתו טענה באזניו שנדרשה להתפשט, וכי השילוב שבין הצעקה שלה, העובדה שלא ראה את החיפוש עצמו, וטענתה האמורה באזניו, הובילו אותו להאמין שכך היה.

26. מכאן להמשך ההתרחשות: הוויכוח שניהל הנאשם עם "יריב". לכאורה, טענת הנאשם לפיה הסכים לחיפוש שאינו כולל הפשטה אינה יכולה לדור בכפיפה אחת עם דברי "יריב" לפיהם הסביר לנאשם שהחיפוש אינו כולל הפשטה. אלא, שבחינת הנתונים מעלה כי אין מדובר בפער:

27. הנאשם, כפי שהיה ניתן להתרשם במהלך עדותו, רגיש מאוד לאפשרות של פגיעה בכבודו. במהלך החקירה הנגדית, כאשר נעלב משאלות ב"כ המאשימה הגיב מיד בחימה, בתקיפות ובבוטות. כך ממחישים חילופי הדברים בינו לבין התובע:

"ש. מה חשבת שקורה באותה דקה וחצי.

ת. נתתי לך את התשובה, אני עוד פעם חוזר לתשובה שלי, חשבתי שהיא תשמור על העמדה שלה ולא תיתן להם לפגוע בכבודה, והם יגמרו את החיפוש שהוא רגיל ואצא.

ש. זה מה שעשו לה קודם.

ת. מה אתה מצפה שאתן תשובה לשאלה הזו.

ש. אתה משקר.

ת. אני משקר? אתה משקר. אתה התפקיד שלך לשקר. אתה מקבל כסף לשקר כאן.

ש. דקה וחצי אתה בחוץ ועכשיו אנחנו נמצאים בשלב, ברגע שהדלת נסגרה מתחילים להפשיט את אשתך.

ת. לא, בגלל שאתה שקרן (צועק), אני יצאתי כדי שהיא תשמור על העמדה שלה, וכשהיא צעקה הבנתי שיש דבר זר.

ש. לפני שהיא צעקה מה אתה חושב שקורה בפנים.

ת. כל השאלות שלך עוברות מכאן (מצביע על בית השחי), אני נתתי את התשובה שלי, תדלג על השאלה הזו" (פ/56 ש' 13-26).

תשובותיו המצוטטות לעיל של הנאשם נמסרו בקול רם, וניכר היה בו כי התרתח.

עוד ניכר בנאשם כי גישתו כלפי שלטון החוק טעונה, ושלוכה בה מידה של התרסה ותחושות תסכול ורדיפה. את עדותו פתח בהכרזה לפיה הוא אינו נאשם אלא "מאשים, ולא איכפת לי מה יהיה גזר הדין". ברמיזה לעמדתו כלפי ההליך ציין "אני מחפש צדק, ואני בטוח, אם אין צדק יש צדק בשמיים" (פ/47 ש' 12-13. ראו בדומה פ/57 ש' 21, והודעתו ת/3 ש' 143-146). בחקירת המשטרה נשאל האם יש לו היכרות עם השוטרים או אנשי הביטחון שהיו מעורבים באירוע, והשיב "אין שום היכרות אישית לפני זה אבל כל האנשים האלה מייצגים מעמד ממסד שעדיין מבצע את הרדיפה המגעילה הזו נגדי" (ת/3 ש' 108-109). בסוף ההודעה הוסיף דברים בהם הוא מלין כי "הממסד הישראלי ממשיך לרדוף אותנו ללא צדק אז אלוהים ישנא את האוי צדק והלא צודקים ולכן אם המשיך הממסד הישראלי על המצב הלא צודק הזה לא ימשך קיומו עד שנת 2020" (שם, ש' 143-146). בדומה, בחקירתו הנגדית כאשר נשאל האם התלונן על התנהלות השוטרים במחלקה לחקירות שוטרים, השיב בניחוח: "ת. צוחק, מי זה מח"ש? יש מח"ש בארץ?". כשהוצג לו שפנה למחלקה האמורה השיב "כפי שציפיתי. לא היה ולא נברא" (פ/58). כשנשאל מדוע הוא מגחך שהרי טוען הוא שנעשה לו עוול, השיב "אני לא צוחק על העוול שלי, אני צוחק על השאלות שלך" (פ/59 ש' 1). רושם דומה עולה מסרטון הוידאו, באמירותיו לשוטרים שצוטטו לעיל לפיהן הם מתנהגים כ"כנופיה", גורמים לו עוול ושאר אמירות ברוח זו.

28. השילוב שבין כל אלה ובין העובדות שנסקרו עד כה מציג אדם טעון, ששמע מרעייתו כי נדרשה לפשוט מבגדיה, דבר

שעורר את רגישותו לפגיעה בכבודו. אז פתח בוויכוח קולני עם "יריב". לא ניתן לשלול את האפשרות לפיה הנאשם ניהל את הויכוח מתוך שכנוע בכך שכבודו עומד להיפגע, וכי הסבריו של "יריב" נפלו על אוזניים ערלות וחסרות אמון. הדבר עשוי להסביר מדוע למרות ההסברים, סבר הנאשם שרעייתו נדרשת לחיפוש הכולל הסרת בגדים, והגיב באופן בו הגיב.

29. בהקשר זה יש להדגיש את עדויות השוטרים בוחבוט ומשלי. אלה, כמפורט לעיל, פגשו בנאשם סמוך לאחר הויכוח עם "יריב" והתרשמו כי התנגדותו נוגעת להסרת בגדים. בוחבוט אמר, כאמור, כי הנאשם "צועק ואומר בשום פנים ואופן לא תגעו באשתי ומוכן שיעשו רק חיפוש על הגוף ולא יורידו ממנה אפילו בגד אחד" (ת/6, ש' 13-14). "הוא התנגד שיפשיטו אותה או משהו" (פ/27 ש' 6). השוטר משלי אמר דברים דומים, לפיהם הנאשם צעק "לא תגעו באשתי ואף אחד לא ירים לה את הבגדים" (פ/32-33), והתנגד להורדת בגדים (פ/34 ש' 14). הדבר לא מתועד בסרטון, אך אין בכך לסתור את דברי השוטרים שכן הסרטון החל כאמור בעיצומו של ויכוח בין הנאשם לבין השוטר רביבו, ונראה שהשוטרים הגיעו למקום קודם לכן.

מכאן שניתן לקבל את תיאורי הנאשם אודות תחושותיו באירוע.

30. **לסיכום פרק העובדות**, אני קובע את הממצאים הבאים: בתום החיפוש שנערך עליו ובמזוודתו המתין הנאשם בחדר הבידוק. במקביל ניסתה "עדי" לחפש על רעייתו. הגם שהדבר לא נדרש ממנה, הבינה הרעיה בשוגג כי היא נדרשת לפשוט מבגדיה, צעקה וסיפרה על כך לנאשם. הלה התנגד להמשך החיפוש ופרץ ויכוח קולני בינו לבין "יריב" תוך שהאחרון מנסה להסביר לנאשם את טיב החיפוש הנדרש והנאשם אינו מפנים זאת וממשיך להתנגד בתקיפות. אז נקראו שוטרים למקום, ונוהל ויכוח דומה עם השוטר רביבו תוך שהנאשם מונע בגופו את הגישה לרעייתו וממשיך לסרב למה שהוא תופס כחיפוש שיצריך הסרת בגדים ויפגע בכבודו, והגם שהוזהר כי יוצא בכוח מהחדר. בעת שהוצא הורה לאשתו "אל תתני לו שום אפשרות".

בהמשך המתין הנאשם במסדרון כשהוא מלווה בשוטרים הניצבים מעליו ובהמשך עומדים בפתח הדלת. הנאשם היה דרוך מאוד, וקשוב למתרחש בתוך חדר הבידוק. כששמע את קולה של רעייתו בוקע מהחדר, התרומם ולמרות ששני שוטרים אחזו בו התקדם ובעט בעצמה בדלת. השוטרים דחקוהו לאחור והושיבוהו תוך שהוא צועק ומתווכח עמם תוך טענה לפגיעה בכבודו ושימוש במונחים חריפים כגון "כנופיה" או "עבודה מלוכלכת, שחורה, אכזרית", ותוך שהשוטרים חוזרים ומבהירים לו כי הוא מפריע לעבודתם. אז, למרות ששני שוטרים ניצבו מעליו והתרו בו שלא לעשות כן, חזר הנאשם והתרומם מכיסאו בצעקות כשידיו מאחורי גבו. הנאשם ניסה להתקדם בכוח לעבר דלת חדר הבידוק שהייתה פתוחה אותה עת, למרות ששני שוטרים אחזו בו ותוך שדחף באמצעות רגלו את השוטר הניצב לפניו. זאת, עד שרוסן. הוויכוח הקולני המשיך עד ליציאת רעייתו מחדר הבידוק.

ניתוח האישום

31. מקובלת עלי עמדת ההגנה, לפיה יש לבחון את אחריותו של הנאשם בשים לב להוראות סעיף 34(א) לחוק העונשין:

"העושה מעשה בדמותו מצב דברים שאינו קיים, לא יישא באחריות פלילית אלא במידה שהיה נושא בה אילו היה המצב לאמיתו כפי שדימה אותו".

הסעיף הינו אחד מביטוייו של עקרון האשם בפלילים, לפיו נמדדת אשמתו של אדם בדגש על יחסו הקוגניטיבי למתרחשועל בחירתו לפגוע בערך המוגן. לכן, מקום בו דימה בכנות מצב דברים אלטרנטיבי לפיו פעל, יש לבחון את אחריותו בהתאם לתרחיש האלטרנטיבי.

32. כך במקרה דנן בו, הגם שרעייתו לא נדרשה בשלב כלשהו לפשוט את בגדיה (למעט הכיסוי העליון), סבר כך הנאשם. אמנם, יתכן שטעותו לא הייתה סבירה, לנוכח הסבריו של "יריב" לפיהם אין דרישה להסרת בגדים. אפשר כי אחר, במקומו, היה מברר, בשל הסברים אלה, האם מה שנמסר לו בידי רעייתו אכן משקף את כוונתם של המחפשים. ועם זאת, סבירות הטעות אינה תנאי לתחולת הסייג לפי סעיף 34(א), מקום בו לא מדובר בעבירת רשלנות. המבחן אינו באמת מידה נורמטיבית או "אובייקטיבית", אלא בכנות אמונתו הסובייקטיבית של הנאשם (ש"ז פלר "טעות במצב דברים" **מחקרי משפט** י"ב 5 (תשנ"ה); דנ"פ 1294/96 **משולם ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(5) 1, בפ"ס' 12).

בנסיבות הספציפיות שתוארו לעיל, לרבות מאפייני אישיותו והלהט בו היה שרוי אותה עת, סבורני כי הנאשם שגה בכנות להאמין, כי רעייתו נדרשה לחיפוש הכולל הסרת בגדים. לשיטתו היווה הדבר פגיעה בכבודו, ואמונה זו עמדה בבסיס התנהלותו באירוע הנדון. אותותיה ניכרו בהתנהלותו הדרוכה, הכעוטה והנחרצת כמתועד בסרטון ת/1.

33. אלא, שלא די בכך להקמתו של סייג לאחריות בשל טעות בעובדה. בהתאם להוראות סעיף 34(א) יש לבחון, האם לפי התרחיש האלטרנטיבי בו האמין הנאשם מתקיימת עבירה.

התשובה לכך היא בחיוב. זו לשון העבירה המיוחסת לנאשם, לפי סעיף 275 לחוק העונשין:

"העושה מעשה בכוונה להפריע לשוטר כשהוא ממלא תפקידו כחוק או להכשילו בכך, או להפריע לאדם אחר או להכשילו מלעזור לשוטר, דינו - מאסר עד שלוש שנים ולא פחות משבועיים ימים".

המדובר בעבירת התנהגות הדורשת בהקשר דנן, לצד דרישת המודעות לטיב המעשה ולנסיבות, גם מטרה להפריע לשוטר במילוי תפקידו או להכשילו בכך. הפסיקה פרשה את העבירה תוך מתן משמעות רחבה למונחים "להכשיל" ו"להפריע", בדגש על הערך המוגן של מניעת פגיעה בפעילות התקינה של המשטרה, שחשיבותה החברתית ברורה. על רקע זה נכללו בגדרי העבירה מעשים כגון בריחה משוטר המבקש לעצור את הבורח או סירוב להתלוות אליו, מסירת שם כוזב לשוטר, ניסיון למנוע את ביצועו של צו מעצר או סירוב להתפנות כאשר שוטר דורש זאת (תפ"ח (י-ם) 21521-03-12 **מדינת ישראל נ' ארנסט**, פ"ס' 86 (פורסם בנבו, 26.2.14); ע"פ (י-ם) 5094/09 **וינוגרד נ' מדינת ישראל**, פ"ס' 34 (פורסם בנבו, 13.7.10); ע"פ (י-ם) 8772/04 **בן גביר נ' מדינת ישראל**, פ"ס' 8 (פורסם בנבו, 10.4.05).

34. מעשי הנאשם מן הרגע בו למד, כך לשיטתו, כי רעייתו נדרשת לחיפוש הכולל הסרה של בגדים כווננו למטרה אחת: מניעת החיפוש. לשם כך ניצב לפני רעייתו בתוך חדר הבידוק כשהוא חוצץ בינה לבין השוטרים ומאן להיענות לבקשתם ולאפשר את החיפוש עד שנאלצו להוציא אותו בכוח מן החדר; לשם כך הורה לרעייתו תוך-כדי שהוא מוצא מן החדר, שלא לאפשר את החיפוש במתכונת אותה דימה לנגד עיניו; לשם כך, כאשר שמע את קולה מבעת לדלת הסגורה, הסתער ובעט בדלת בניסיון להיכנס לתוך חדר הבידוק ולהפסיק את החיפוש (כשם שקודם לכן הצליח לסכל את ניסיונה של "עדי" לחפש על רעייתו); ולשם כך ניסה, בהמשך, להגיע אל דלת חדר הבידוק הפתוחה תוך שהוא דוחק את השוטרים לאחור באמצעות גופו ורגלו.

35. המסקנה בדבר טיב מעשיו של הנאשם וכוונתו עולה לא רק מניתוח הראיות כמפורט לעיל. היא ניבטת גם מדבריו של הנאשם עצמו. הלה סיפר, כאמור, שבזמן נסיונה של "עדי" לחפש על רעייתו ומשלמד כי עלתה דרישה להסיר בגדים, אמר לרעייתו "אנחנו לא נסכים ולעולם לא נסכים". בהמשך התנגד בלשון דומה בפני "יריב" ובפני השוטרים. את המתרחש במחשבותיו בעת שהמתין במסדרון, בעוד רעייתו נמצאת בחדר הבידוק, תאר במילים "אם היה לי כח לפתוח את הדלת ולהכנס לחדר ולשמור על הכבוד שלי הייתי מתקומם מאוד והייתי כועס, הייתי מתפלל שאלוהים ינקום בהם אחד אחד...". לשמע קולה של רעייתו, כך סיפר, סבר שהופשטה מבגדיה "אז אני קמתי, מתרגז, ובעטתי בדלת לפתוח את הדלת...". (פ/50). "מטרת הייתה פתיחת הדלת כשאשתי צרחה על מנת להגן על כבודה של אשתי" (ת/3 ש' 88).

לא ניתן לפרש דברים נחרצים אלה, אלא בדרך אחרת: הנאשם ביקש לסכל את החיפוש ברעייתו בשל הפגיעה לשיטתו בכבודו. זאת ניסה שוב ושוב, במעשים בתוך חדר הבידוק ולאחר שהוצא ממנו. מעשיו כללו תחילה ויכוחים, התנגדות "פאסיבית" שבחציצה בין השוטרים לבין רעייתו, והוראה לרעייתו להתנגד לחיפוש. בהמשך הסלימו מעשיו לכדי הפעלת כוח, עת בעט בדלת כששוטרים אוחזים בו ובהמשך בניסיון לדחוק את השוטרים לאחור ובשימוש בלשון בוטה ומתריסה כלפיהם. התנהלות זו, שיש לראותה כמכלול אחד, ממלאת אחר יסודות העבירה במישור העובדתי והנפשי.

זאת ועוד, הגם שהדבר לא נדרש שכן לא מדובר בעבירת תוצאה, אין ספק כי נגרמה הפרעה לפעולת החיפוש. זו בוצעה רק לאחר הוצאת הנאשם בכוח מחדר הבידוק והצבת שוטרים לידו, אשר בעימות מתמשך עמו שכלל גם מגע פיזי, ממנו לסכל את החיפוש.

36. איני מקבל את טענת הסנגור הנכבד, לפיה בחינת הסיטואציה בהתאם לאמונתו של הנאשם כי החיפוש כולל הסרת בגדים, מביאה למסקנה לפיה השוטרים חרגו ממסגרת תפקידם, ועל כן מאינת את תחולת העבירה המיוחסת לנאשם.

לא מצאתי בראיות אמירה של שוטר או איש שב"כ, לפיה לעולם לא יבוצע חיפוש בהפשטה, או כי חיפוש מעין זה הוא בגדר חריגה מנהלים. מן העדויות עולה שככלל הפשטה אינה נדרשת ואינה נכללת בחיפוש ה"סטנדרטי", אך אם מתעורר חשד שמצריך זאת ניתן לדרוש גם הסרת בגדים (עדות "יריב", פ/37 ש' 28-29). הדבר מתחייב גם מן ההיגיון הבריאי, שכן מה טעם בחיפוש בדרך של מישוש על פני הבגדים או שימוש ב"מגנומטר" אם, במידה ומאותר דבר מה חשוב, לא ניתן להגיע אליו. מובן גם, שדרישה להסרת בגדים נמצאת בגדר סמכויות השוטרים, בהתאם להוראות סעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ"ו-1996).

עוד לא ניתן לקבוע שהנאשם עצמו סבר, ולו בשגגה, כי השוטרים פועלים בחריגה מסמכויותיהם. הנאשם לא טען זאת. אין אף סיבה להניח זאת, לנוכח חילופי הדברים המתועדים בסרטון ת/1 בין הנאשם לבין השוטרים, תוך שהאחרונים חוזרים ומבהירים לנאשם שהוא מפריע להם בעבודתם ואילו הוא משיב כי הם פוגעים בכבודו ו"דת זה על הראש של החוק" (ת/1) או "אמר לי אבל יש חוק אמרתי לו שהדת מעל החוק בעניין הזה של כבוד" (הודעת הנאשם ת/3). כך, הגם שהנאשם סבר בטעות שרעייתו נדרשת לחיפוש הכולל הסרת בגדים, הוא לא סבר כי דרישה שכזו היא בלתי חוקית או מהווה פעולה בחוסר סמכות.

37. עוד איני יכול לקבל את הטענה, לפיה ישנה תחולה במקרה דנן לסייג זוטי הדברים שבסעיף 34^ז לחוק העונשין.

אמנם, התרשמתי כי הנאשם פעל מתוך אמונה בכך שכבודו עלול להיפגע, על רקע תפיסותיו הדתיות. זו הניבה אמוציות

עזות, שהשפיעו על פעולותיו באירוע. הדבר משליך על מידת אשמו. למרות זאת, לא ניתן לראות במעשיו "קלי ערך", כדרישת הסייג הנדון. אנמק:

38. תחילה, התרשמתי כי לצד תחושת הפגיעה בכבודו, שלובה בהתנהלות הנאשם באירוע גם מידה לא מבוטלת של התרסה כלפי העוסקים באכיפת החוק. הדבר ניכר באופן התבטאותו כלפי השוטרים בזמן אמת, וביחסו בדיעבד לאירוע כמפורט בציטטות שהובאו לעיל מחקירתו ומעדותו.

39. שנית, ועיקר, לא בכדי הפנה המחוקק, בין השיקולים המנויים בסעיף 34ז, לאינטרס הציבורי. מכך עולה הצורך לבחון את טיב המעשים הנדונים בחינה מהותית, ביחס לערך המוגן. בחינה זו לא מאפשרת לקבל את העמדה הניצבת בבסיס התנהגותו של הנאשם, לפיה הפגיעה שסבר שעלולה להגרם לו היא עילה לשבש בתחבולה ובכוח את פעולות המשטרה.

אחזור על הציטטה שהובאה לעיל מדברי הנאשם, לפיה השוטר "אמר לי אבל יש חוק אמרתי לו שהדת מעל החוק בעניין הזה של כבוד". התמונה המתקבלת מהתנהלותו של הנאשם באירוע ומעדותו היא, כי פעולתו הונעה בידי עמדה לפיה חשש לפגיעה בכבודו מצדיק חבלה בעבודת המשטרה. זאת, הגם שלא סבר כי השוטרים חורגים מסמכויותיהם או פועלים בניגוד לחוק.

קבלה של מעשי הפרעה לשוטרים המבוצעים מתוך תפיסה שכזו, חותרת תחת עקרון שלטון החוק. היא תאפשר לפלוני, הסבור שפעולת שיטור הנעשית כדין פוגעת בו, להתנגד ולחבל בה. הדבר יפגע פגיעה קשה באינטרס המוגן של אפשרו פעילות המשטרה:

פעילות שיטור נועדה לאפשר חיים תקינים לבני החברה ולשמור על הסדר הציבורי. למטרות אלה הוסמכו שוטרים ואחרים העוסקים באכיפת החוק לבצע פעולות, שחלקן כולל גם פגיעה מסוימת בפרט זה או אחר. כדוגמאות ניתן לציין אקטים של פיזור התקהלות בלתי חוקית, המגבילים את חופש הביטוי; חיפושים הפוגעים בזכות לפרטיות ובנגזרותיה; עיכוב או מעצר הפוגעים בזכות לחירות; ושימוש בכוח מידתי במקרים הכרחיים אשר עלול לפגוע בשלמות הגוף. בכלל זה תיתכן גם פגיעה בתחושת הכבוד וברגשות דתיים. מחירים אלה נגבים מן הפרט לצורך המטרה החברתית. הדין אף מטיל מגבלות על פעולות השוטרים כדי למעט ככל הניתן בפגיעה. על רקע זה, כל עוד הפעולה מבוצעת כדין אין הפרט רשאי להחליט שהפגיעה בו גוברת על טובת הכלל ולפעול לסיכול פעולת המשטרה. כך התנהל הנאשם במקרה דנן.

40. לכל אלה יש להוסיף כי במקרה דנן לא מדובר באקט בודד או זניח של הפרעה, אלא בהתנגדות מתמשכת שכללה מספר אפיזודות כמפורט לעיל, לרבות הפעלה של כוח מצד הנאשם. הוא אף הצליח, כמפורט לעיל, לשבש את פעולת השוטרים גם אם לא הצליח לסכלה.

על רקע כל אלה, לא ניתן לראות בהתנהלותו משום התנהגות קלת ערך, או לקבוע כי עומד לו הסייג הנדון.

הכרעה

41. משבוסס מעל לספק כי הנאשם ביצע במודע שורת מעשים במטרה להפריע לשוטרים ולסכל את פעולת החיפוש, ובהעדר סייג לאחריות, אני מרשיע את הנאשם בעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י' ניסן תשע"ד , 10 אפריל 2014, במעמד הצדדים.